

8. Diagonalització

Per què matrius diagonals?

A més de la interpretació en diferents problemes (estadístics, geomètrics, grafs, ...) el producte de matrius diagonals és més senzill:

$$\begin{aligned} & \begin{matrix} \nearrow \\ \searrow \end{matrix} \begin{pmatrix} 3 & 1 & 5 \\ 1 & 4 & 6 \\ 2 & 5 & 7 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 5 & 6 & 7 \\ 8 & 9 & 11 \\ 3 & -1 & -4 \end{pmatrix} = \dots \\ & \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \cdot 1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 \cdot 4 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \cdot 5 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \begin{matrix} \nearrow \\ \searrow \end{matrix} \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}^{2543} = \dots \\ & \begin{pmatrix} 6 & & \\ & 2 & \\ & & 2 \end{pmatrix}^{2543} = \begin{pmatrix} 6^{2543} & 0 & 0 \\ 0 & 2^{2543} & 0 \\ 0 & 0 & 2^{2543} \end{pmatrix} \end{aligned}$$

En general:

$$\begin{pmatrix} \lambda_1 & & \\ & \lambda_2 & \\ & & \ddots \\ & & & \lambda_n \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \lambda'_1 & & \\ & \lambda'_2 & \\ & & \ddots \\ & & & \lambda'_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \lambda_1 \lambda'_1 & & \\ & \lambda_2 \lambda'_2 & \\ & & \ddots \\ & & & \lambda_n \lambda'_n \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} \lambda_1 & & \\ & \lambda_2 & \\ & & \ddots \\ & & & \lambda_n \end{pmatrix}^k = \begin{pmatrix} \lambda_1^k & & \\ & \lambda_2^k & \\ & & \ddots \\ & & & \lambda_n^k \end{pmatrix}$$

Exemple:

$f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ aplicació lineal tq. la matriu associada en la base canònica és $M = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}$.

$\exists B$ base d' $\mathbb{R}^3$ tq. $M_B^B(f)$ sigui diagonal?

$$\text{Si } B = \{b_1, b_2, b_3\} \text{ i } M_B^B(f) = \begin{pmatrix} \lambda_1 & 0 & 0 \\ 0 & \lambda_2 & 0 \\ 0 & 0 & \lambda_3 \end{pmatrix}$$

$$\text{aleshores: } \begin{array}{ccc} f(b_1) & f(b_2) & f(b_3) \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ \begin{pmatrix} \lambda_1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 0 \\ \lambda_2 \\ 0 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \lambda_3 \end{pmatrix} \end{array}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f(b_1) = \lambda_1 b_1 \\ f(b_2) = \lambda_2 b_2 \\ f(b_3) = \lambda_3 b_3 \end{cases} \quad \lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \in \mathbb{R}$$

Per tant, buscarem vectors $\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$ tq. $f\left(\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}\right) = \lambda \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \lambda x \\ \lambda y \\ \lambda z \end{pmatrix}$

$$\text{Plantejem el sistema: } \underbrace{\begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}}_M \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \lambda x \\ \lambda y \\ \lambda z \end{pmatrix}, \lambda \in \mathbb{R}$$

Volem trobar les solucions del sistema en funció del paràmetre λ :

$$\begin{pmatrix} 3-\lambda & 1 & 1 \\ 2 & 4-\lambda & 2 \\ 1 & 1 & 3-\lambda \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Es a dir, per a trobar tots els vectors $u \in \mathbb{R}^3$

tg. $f(u) = \lambda u$, per a algun valor de $\lambda \in \mathbb{R}$:

resolem el sistema d'equacions lineals homogeni següent en funció dels valors de $\lambda \in \mathbb{R}$:

$$A = \begin{pmatrix} 3-\lambda & 1 & 1 \\ 2 & 4-\lambda & 2 \\ 1 & 1 & 3-\lambda \end{pmatrix}$$

- sempre té la solució trivial $x=y=z=0$
- té solució no trivial $\Leftrightarrow \text{rg } A < 3 = \# \text{ incògnites} \Leftrightarrow \Leftrightarrow \det A = 0$:

calculem per a quins valors de $\lambda \in \mathbb{R}$, $\det A = 0$:

$$\begin{aligned} \det A &= \det \begin{pmatrix} 3-\lambda & 1 & 1 \\ 2 & 4-\lambda & 2 \\ 1 & 1 & 3-\lambda \end{pmatrix} = (3-\lambda)^2(4-\lambda) + 4 - (4-\lambda) - 4(3-\lambda) = \\ &= -\lambda^3 + 10\lambda^2 - 28\lambda + 24 \end{aligned}$$

$$\det A = 0 \Leftrightarrow -\lambda^3 + 10\lambda^2 - 28\lambda + 24 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -(\lambda-2)^2(\lambda-6) = 0$$

$$\Leftrightarrow \lambda = 2 \text{ o } \lambda = 6$$

• Si $\lambda = 2$:

resolem el sistema homogeni que té per matriu de coeficients:

$$\begin{pmatrix} 3-2 & 1 & 1 \\ 2 & 4-2 & 2 \\ 1 & 1 & 3-2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 2 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

equivalent a ;

$$(1 \ 1 \ 1):$$

$\text{rg}() = 1$, $3-1 = 2$ graus de llibertat

Solució: $z = -x - y$, $x, y \in \mathbb{R}$

$$E_2 = \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ -x-y \end{pmatrix} : x, y \in \mathbb{R} \right\} = \left\{ x \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix} + y \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} : x, y \in \mathbb{R} \right\} =$$

$$= \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\rangle$$

$$f(u) = 2u \Leftrightarrow u \in E_2 = \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\rangle$$

• Si $\lambda = 6$:

resolem el sistema homogeni que té per matriu de coeficients:

$$\begin{pmatrix} 3-6 & 1 & 1 \\ 2 & 4-6 & 2 \\ 1 & 1 & 3-6 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} -3 & 1 & 1 \\ 2 & -2 & 2 \\ 1 & 1 & -3 \end{pmatrix}$$

equivalent a:

$$\begin{pmatrix} -3 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & -2 & 4 \\ 0 & 2 & -4 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$\text{rg}() = 2$, $3-2=1$ grau de llibertat

Solució: $\begin{cases} x = z \\ y = 2z \end{cases} \quad z \in \mathbb{R}$

$$E_6 = \left\{ \begin{pmatrix} z \\ 2z \\ z \end{pmatrix} : z \in \mathbb{R} \right\} = \left\{ z \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} : z \in \mathbb{R} \right\} = \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} \right\rangle$$

$$f(u) = 6u \Leftrightarrow u \in E_6 = \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} \right\rangle$$

Base formada per vectors u tq. $f(u) = \lambda u$:
 base formada per vectors de $E_2 \cup E_6 = \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\rangle \cup \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} \right\rangle$

p.e.:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$B = \{u_1, u_2, u_3\}$ es base d' $\mathbb{R}^3$ ja que

$$\text{rg} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix} = \dots = 3$$

i la matriu associada a f en base B és:

$$M_B^B(f) = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix}$$

ja que:

$$\begin{cases} f(u_1) = 2 \cdot u_1 = 2 \cdot u_1 + 0 \cdot u_2 + 0 \cdot u_3 \\ f(u_2) = 2 \cdot u_2 = 0 \cdot u_1 + 2 \cdot u_2 + 0 \cdot u_3 \\ f(u_3) = 6 \cdot u_3 = 0 \cdot u_1 + 0 \cdot u_2 + 6 \cdot u_3 \end{cases}$$

Relació entre $M_C^C(f)$ i $M_B^B(f)$:

$$M_B^B(f) = \underbrace{(P_C^B)^{-1}}_{P_B^C} \cdot M_C^C(f) \cdot P_C^B, \text{ on } P_C^B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$$

Calcular $\begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}^{2020}$:

Temos visto:

$$\begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$$

Der tanto:

$$\underbrace{\begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}}_M = \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}}_P \underbrace{\begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix}}_D \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}^{-1}}_{P^{-1}}$$

Observem que:

$$M^{2020} = (PDP^{-1})^{2020} = \underbrace{(PDP^{-1})(PDP^{-1})}_{I_d} \underbrace{(PDP^{-1})}_{I_d} \dots \underbrace{(PDP^{-1})(PDP^{-1})}_{I_d} = P D^{2020} P^{-1}$$

Per tanto:

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix}^{2020} &= \left(\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}^{-1} \right)^{2020} = \\ &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2^{2020} & 0 & 0 \\ 0 & 2^{2020} & 0 \\ 0 & 0 & 6^{2020} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \\ &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2^{2020} & & \\ & 2^{2020} & \\ & & 6^{2020} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3/4 & -1/4 & -1/4 \\ -1/2 & 1/2 & -1/2 \\ 1/4 & 1/4 & 1/4 \end{pmatrix} = \\ &= \begin{pmatrix} \frac{1}{4}(3 \cdot 2^{2020} + 6^{2020}) & \frac{1}{4}(-2^{2020} + 6^{2020}) & \frac{1}{4}(-2^{2020} + 6^{2020}) \\ \frac{1}{2}(-2^{2020} + 6^{2020}) & \frac{1}{2}(2^{2020} + 6^{2020}) & \frac{1}{2}(-2^{2020} + 6^{2020}) \\ \frac{1}{4}(-2^{2020} + 6^{2020}) & \frac{1}{4}(-2^{2020} + 6^{2020}) & \frac{1}{4}(3 \cdot 2^{2020} + 6^{2020}) \end{pmatrix} \end{aligned}$$

El problema de la diagonalització

Sigui $f : E \rightarrow E$ un endomorfisme. Hi ha alguna base B d' E en què la matriu $M_B(f)$ sigui senzilla? Més concretament, diagonal?

Def

Un endomorfisme $f : E \rightarrow E$ és **diagonalitzable** si existeix alguna base B d' E tal que $M_B(f)$ sigui diagonal.

Obs. Suposem que la matriu $M_B(f)$ no és diagonal, però sabem que l'endomorfisme f diagonalitza en una altra base B' . Aleshores la matriu

$$(P_B^{B'})^{-1} M_B(f) P_B^{B'}$$

és diagonal.

Per tant, ser diagonalitzable és equivalent a que existeixi una matriu P invertible tal que $P^{-1} M_B(f) P$ sigui diagonal.

Def.:

Una matriu $M \in M_{n \times n}(K)$ és diagonalitzable $\Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow \exists P \in M_n(K)$ invertible tq. $P^{-1}MP$ és diagonal

és a dir:

$M \in M_{n \times n}(K)$ és diagonalitzable $\Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow$ l'endomorfisme $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ que té M per
matriu associada en base canònica és diagonalitzable.

Observem que si la matriu associada a f
en base B és diagonal, aleshores:

$$f: \underset{B}{E} \longrightarrow \underset{B}{E}$$

$$B = \{b_1, \dots, b_n\}$$

$$\underbrace{M_B^B(f)}_{M_B(f)} = \begin{pmatrix} \overset{f(b_1)}{\downarrow} \lambda_1 & \overset{f(b_2)}{\downarrow} & & \overset{f(b_n)}{\downarrow} \\ & \lambda_2 & 0 & \\ & & \ddots & \\ 0 & & & \lambda_n \end{pmatrix}$$

$\Downarrow$

$$\begin{aligned} f(b_1) &= \lambda_1 b_1 \\ f(b_2) &= \lambda_2 b_2 \\ &\vdots \\ f(b_n) &= \lambda_n b_n \end{aligned}$$

Valors i vectors propis

Def

L'escalar λ és un **valor propi** de l'endomorfisme f si existeix algun vector $v \neq \mathbf{0}_E$ tal que $f(v) = \lambda v$.

Tots els vectors $v \neq \mathbf{0}_E$ que compleixen $f(v) = \lambda v$ s'anomenen **vectors propis de valor propi** λ .

Teorema

L'endomorfisme $f : E \rightarrow E$ diagonalitza si i només si hi ha alguna base d' E formada per vectors propis.

$$f(v) = \lambda v$$

↓

$$M(v)_B = \lambda (v)_B$$

$$M(v_B) = \lambda \cdot I_n (v)_B$$

$$(M - \lambda I_n)(v_B) = 0$$

sistema d'equacions lineals homogeni
que té solució no trivial

$$\Leftrightarrow \det(M - \lambda \cdot I_n) = 0$$

$$\Leftrightarrow \lambda \text{ és solució de l'equació}$$

$$\det(M - x \cdot I_n) = 0$$

Càlcul dels valors propis

Sigui M la matriu associada a $f : E \rightarrow E$ en una base B

Def

El **polinomi característic** de l'endomorfisme f és

$$p_f(x) = \det(M - xI_n)$$

Teorema

Els valors propis d' f són les arrels del polinomi característic

La **multiplicitat algebraica** d'un valor propi λ és la multiplicitat de λ com a arrel de $p_f(x)$ i es denota m_λ

L'equació $p_f(x) = 0$ s'anomena **equació característica**

Teorema

El polinomi característic no depèn de la base en la que calculem la matriu associada M

Exemple:

$$\text{Si } p_f(x) = (x-2)^2 (x+1)^3 (x-5)$$

aleshores les arrels són:

2, de multiplicitat 2

-1, de multiplicitat 3

5, de multiplicitat 1

ULL! Cal agrupar tots els factors de la forma $(x-a)$ per tal de calcular la multiplicitat algebraica de a .

P.e:

$$\text{Si } p_f(x) = (x-2)^2 (x+5)^3 (2-x) (x-5)$$

aleshores:

$$\begin{aligned} p_f(x) &= -(x-2)^2 (x+5)^3 (x-2) (x-5) = \\ &= -(x-2)^3 (x+5)^3 (x-5) \end{aligned}$$

aleshores les arrels són:

2 de multiplicitat 3

-5 de multiplicitat 3

5 de multiplicitat 1

Espais de vectors propis

Sigui ara λ un valor propi de l'endomorfisme $f : E \rightarrow E$
L'**espai propi** del valor propi λ és el conjunt

$$E_\lambda = \{u \in E : f(u) - \lambda u = 0_E\}$$
$$= \{u \in E : f(u) = \lambda u\}$$

Propietats

- ▶ E_λ és un subespai vectorial d' E
- ▶ $1 \leq \dim(E_\lambda) \leq m_\lambda$
 $\underbrace{\hspace{1cm}} \rightarrow$ multiplicitat algebraica de λ

La dimensió d' E_λ s'anomena **multiplicitat geomètrica** de λ

E_λ és un subespai vectorial d' E .

Demostració

$$\begin{aligned} E_\lambda &= \{u : f(u) = \lambda u\} = \{u : f(u) - \lambda u = 0_E\} = \\ &= \{ \text{solucions del sistema homogeni amb matriu de coeficients } M - \lambda I \} \\ &\Rightarrow \text{és subespai d}' E \end{aligned}$$

Directament amb la definició de subespai:

• $E_\lambda \neq \emptyset$: $\nearrow$ que $0_E \in E_\lambda$ per ser $f(0_E) = 0_E = \lambda \cdot 0_E$

• $u, v \in E_\lambda \stackrel{?}{\Rightarrow} u+v \in E_\lambda$

$$\begin{array}{c} \Downarrow \qquad \qquad \qquad \Updownarrow \\ f(u) = \lambda u, f(v) = \lambda v \Rightarrow \boxed{f(u+v) \overset{\substack{\uparrow \\ f \text{ lineal}}}{=} f(u) + f(v) \overset{\substack{\uparrow \\ u, v \in E_\lambda}}{=} \lambda u + \lambda v = \lambda(u+v)} \end{array}$$

• $u \in E_\lambda, \alpha \in \mathbb{K} \stackrel{?}{\Rightarrow} \alpha u \in E_\lambda$

$$\begin{array}{c} \Downarrow \qquad \qquad \qquad \Updownarrow \\ f(u) = \lambda u \Rightarrow \boxed{f(\alpha u) \overset{\substack{\uparrow \\ f \text{ lineal}}}{=} \alpha f(u) \overset{\substack{\uparrow \\ u \in E_\lambda}}{=} \alpha \lambda u = \lambda(\alpha u)} \end{array}$$

Per tant E_λ és subespai d' E

Caracterització dels endomorfismes diagonalitzables

Sigui $f : E \rightarrow E$ un endomorfisme d'un espai vectorial E de dimensió n .

Teorema

L'endomorfisme f és diagonalitzable si i només si té n valors propis (comptant multiplicitats) i per a cada valor propi les multiplicitats algebraica i geomètrica coincideixen.

Corol·lari

Si f té n valors propis diferents, aleshores és diagonalitzable.

↓

És el mateix que :

L'endomorfisme f és diagonalitzable si es compleixen les dues condicions següents :

(1) $p_f(x)$ es pot descompondre en factors de grau 1 :

$$p_f(x) = (-1)^n (x - \lambda_1)^{m_1} (x - \lambda_2)^{m_2} \dots (x - \lambda_r)^{m_r}$$

$\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_r \in \mathbb{K}$, diferents dos a dos

(2) $\forall \lambda_i, 1 \leq i \leq r$, es compleix:

$$\dim E_{\lambda_i} = m_i$$

OBS: si M és la matriu associada a f en una base qualsevol,

$$p_f(x) = \det (M - x \cdot I_n)$$

$$\dim E_{\lambda_i} = n - \operatorname{rg} \left(\begin{array}{c} M - \lambda_i \cdot I_n \\ \uparrow \\ \text{matriu associada} \\ \text{a } f \text{ en una base} \\ \text{qualsevol.} \end{array} \right)$$

matriu associada
a f en una base
qualsevol.

Algorisme de diagonalització

Per a decidir si l'endomorfisme $f : E \rightarrow E$ és diagonalitzable, podem seguir els passos següents:

- (1) Trobem la matriu associada a f en una base qualsevol i calculem el polinomi característic $p_f(x)$.
- (2) Trobem els valors propis i les seves multiplicitats resolent $p_f(x) = 0$.
- (3) Si les multiplicitats dels valors propis sumen menys de $\dim(E)$, l'endomorfisme no diagonalitza. Altrament anem a (4).
- (4) Per a cada valor propi λ , trobem l'espai propi E_λ i la seva dimensió $\dim(E_\lambda)$.
- (5) Si per a tot λ es compleix $m_\lambda = \dim(E_\lambda)$, l'endomorfisme diagonalitza. Altrament no diagonalitza.

Si l'endomorfisme diagonalitza, per trobar una base en què diagonalitzi només cal prendre la unió de les bases dels espais E_λ .